

A HNVP-ben 2014. évben üzemelő játékok, programok és szolgáltatások

I.

Vállalkozók által üzemeltetett játéközemek, attrakciók, látványosságok

A vállalkozókkal alapvetően kölcsönösségi alapon (ún. barter) megállapodásokat kötöttünk. Célunk a lehető legköltség-takarékosabb megoldás kidolgozása volt. A konstrukció lényege: a vállalkozók saját invesztálású játékokat hoztak a HNVP területére, mellyel gazdagították a szolgáltatási kínálatot, ugyanakkor területfoglalási díjat nem fizettek, ennek fejében viszont egyes, az Állatkert tulajdonában lévő játéközemek üzemeltetését kértük tőlük. Az ezekből származó bevétel teljes egészében – egyes speciális esetben 90%-ban – az Állatkertet illette, a vállalkozói játéközemek bevétele viszont a vállalkozóknál maradt. A konstrukció életképesnek és kölcsönösen előnyösnek bizonyult, amit a vállalkozókkal folytatott szezonzáró egyeztetések is visszaigazoltak. A játéközemek az alábbiak voltak:

a. Szörnyecskék Háza

A Szörnyecskék Háza egy interaktív meselabirintus, amelyen végighaladva a gyerekek élő mesealakokkal találkoznak, miközben meg kell oldaniuk néhány feladatot.

Látogatók száma: 13.866 fő

b. Labirintus

A látványosság kialakítása tulajdonképpen a Holvölt-tár és a Barlangvasút közötti romos átjáró kiiktatását szolgálta. Az egyszerű lécekből felállított labirintusban a tájékozódást néhány állatfigura tette könnyebbé. Zsetonos működtetésre a Szörnyecskék házával egy időben tértek át.

Látogatók száma: 2.555 fő

c. Barlangvasút

A Barlangvasút üzemeltetésével kapcsolatban az egyik vállalkozóval kötöttünk szerződést. A Barlangvasút kezelőszemélyzetét ő biztosította, ennek fejében a Szörnyecskék Háza és a Labirintus működtetéséért nem fizetett bérleti díjat.

Látogatók száma: 64.307 fő

d. Körhinták

- *Műemléki körhinta*

A műemléki körhinta működtetését egy ismert mutatványos családot bízunk meg. Ők biztosították a mindenkor szükséges létszámú kezelőszemélyzetet, ennek fejében az általuk

működtetett játékküzemekért nem fizettek területhasználati díjat. A műemléki körhinta - korra való tekintet nélkül - a látogatók között változatlan népszerűségnek örvend.

Meg kell említeni, hogy egyre aggasztóbb a Körhinta örökölt állapota (az 1997-ben fővárosi forrásból felújított, majd Europa Nostra díjat kapott műemlék játékküzem homlokzat stukkói már 20-25%-ban lepotyogtak, a tető átalakításra, a több éve tartó beázások miatt a felújított freskó ismét restaurálásra szorul, a falovak és egyéb játék-elemek zöme sérült – együttesen kb. 30-40 mFt forrásigény jelentkezik csak ennél az épületnél). Rendkívüli karbantartási feladatokat is meg kellett oldani, pl. a hajtótengely törése és a beázó tető gyorsjavítása.

Látogatók száma: 83.120 fő

- *Egyéb körhinták*

A műemléki Körhintát működtető mutatványos családdal eredetileg 3 db kis körhinta üzemeltetésére kötöttünk szerződést.

A **kis lovacskás körhinta** az 1900-as években készült, festményei eredetiek, az alsó képeken János vitéz és Grimm mesék illusztrációi, a felső frízeken tájképek láthatók. A hinta lovacskái az 50-es években készültek, kézi faragásúak, a szerkezetet egy, az 1941-es években készült eredeti Siemens motor hajtja. **A frízek 2007-től műemléki védelmet élveznek.**

A másik **kis lánchinta** az 1900-as évek elején készült, 1958-ban átépítették, fa szerkezetét acélra cserélték és gyerekhajtásosról villanymotorosra alakították. **A családi körhinta** az 1930-as évek elején készült, az 50-es években teljesen felújították, a fa alkatrészeket acélra cserélték. **Az 1912-ben készült gyöngyökkel díszített drapéria** eredetileg a hintát hajtó gyerekeket takarta el a szórakozó közönség elől.

Június közepén kérésünkre egy nagyobb, **hagyományos lánchintát** is üzembe állítottak, illetve a körhintákon kívül egy gyermek kisvasutat – babavasút -is üzemeltettek.

A körhinták eleinte készpénzfizetéssel működtek, majd július végén ők is áttértek a zsetonos elszámolásra.

Látogatók száma: 21.193 fő

c. Műemléki céllövölde

Az 1979-ben műemlékké nyilvánított céllövölde hátfal hosszú évekig a Mesecsónak Seherezádé nevű, **használaton kívüli** termében **rozsdásodott**. Felújítására a műemléki Körhintát működtető Greznár mutatványos családot kértük fel, akik 2014. augusztus végére bemutatásra alkalmas állapotba hozták a céllövölde figuráit, **rozsdátlanították, korabeli dokumentumok, tervrajzok és fotók felhasználásával átfestették, a működésképtelen mechanikus mozgó szerkezeteket megtisztították és elektromos hajtással egészítették ki**, valamint a Pörtl- féle céllövölde 1912-es pavilonjára hasonló épületet készítettek a hátfal köré. Az elkészült céllövölde üzemeltetését is ők vállalták úgy, hogy a céllövöldéből származó bevétel a 2014-es idényben őket illette meg.

Látogatók száma: 274 fő

f. Kalandpálya

A vállalkozó az előzetes terveknek megfelelően egy **16 db akadályból álló felnőtt és egy 13 db akadállyal felszerelt** gyermek akadálypályát alakított ki. Ezen kívül további, az akadálypálya használatától függetlenül igénybe vehető játékokat is üzemeltettek (majomfamászó, Bungee Trambulin, csúszópálya). Az üzemeltetési konstrukció ebben az esetben is barteren alapult, azaz az Elvarázsolt Kastély üzemeltetése fejében térítésmentesen kapták használatra az akadálypálya területét.

Látogatók száma: 5.314 fő

g. Go-kart

Két fajta go-kart pálya került kialakításra júniustól: a kisebbeknek egy kisebb tereppálya, a nagyobbaknak a falusi élet izgalmait kínáló Zookart-ökofarm, ahol lábbal hajtható mezőgazdasági gépeket próbálhattak ki a gyerekek.

Látogatók száma: 14.212 fő

h. Elvarázsolt Kastély

A harmadik legnépszerűbb játéközem üzemeltetését a Kalandpályát és a Go-kartokat üzemeltető vállalkozóra bíztuk barter szerződés keretében. Idény közben a vállalkozó kérésére az Elvarázsolt Kastély üzemeltetéséből származó bevételből 10%-ot átengedtünk számára, tekintettel arra, hogy az előzetes tervektől eltérően egy fővel növelnie kellett az üzemeltetői létszámot.

Látogatók száma: 153.106 fő

i. Mobil Kerti Vasút

A Magyar Vasúttörténeti Park Alapítvány hozta a vasutat, és adta a működtető munkaerőt, csak a helyszínt biztosította az Állatkert. A vártnál kevésbé volt népszerű, s végül a MVTP Alapítvány volt az egyik üzemeltető, amely veszteségesség miatt 2015-ben nem kívánja a HNVP-ban működését folytatni.

Látogatók száma: 20.183 fő

j. Marica Bábszínháza

Egy ismert bábművész által üzemeltetett bábszínház hétvégén és ünnepnapokon naponta több alkalommal, a Vurstli hangulatához illeszkedő rövid kb. 15-20 perces bábelőadással várta a közönséget. 19 db rövid meséből álló repertoárjában vásári bábjátékok, képmutogató, középkori és reneszánsz bábos történetek, állatmesék szerepeltek. Előadásai többsége családi színház jellegű, de a kínálatban szerepelt felnőtteknek szóló mese is. Péntekenként 15.00 órai kezdettel 40-45 perces bábelőadás megtartását tervezték, később érdeklődés hiányában ezek megtartásától eltekintettek és pénteken is rövid, etűdszerű bábműsorokat tartottak.

Az idényben megtartott 250 előadást közel 3000 néző tekintette meg.

k. Papagájparádé

A Papagájparádé megszervezésére egy olasz vállalkozó a szükséges hatósági engedélyekkel rendelkező magyarországi leányvállalatával szerződöttünk. Minden eszközt (színpad, mobil nézőtér, műsor, stb.) olasz partnerünk biztosított, mi a volt dodgem épületet engedtuk át papagájparádé céljára. A 15-20 perces produkciókat minden korosztály számára élvezetesen állították össze, kellő mértékben adagolva az ismeretterjesztést, a madárvédelmi ismereteket és a látványelemeket. Mivel a várt érdeklődés elmaradt, a vállalkozó egy hónap működés után leszállította a belépőjegy árát 2 zsetonra, ám a papagájparádé iránti érdeklődés az árcsökkentés ellenére sem növekedett. Mivel a vállalkozó vesztesége hétről hétre nőtt, kérte, hogy a közöttünk létrejött szerződést szeptember 1-jén bontsuk fel.

Látogatók száma: 7.098 fő

l. Vízen járó labda

A vízen járó labda játékküzem az arcfestés szolgáltatással együtt a „Tündér Ilona játszótér” és a kalandpark közötti területen kapott helyet, ahol 2014. július 3-án kezdte meg működését. A játék lényege, hogy az 50 cm mély medencében (kb. 7x7 m), 2 vagy 3 db, 2,2 m átmérőjű, átlátszó, színes mintás, oldalán egy különleges **vízálló** zippzárral ellátott, belül üreges, teljesen vízálló labdában „járnak vízen” a gyerekek. A labdák szabványossági bevizsgáláson átesetek, a „gyártói megfelelőségi nyilatkozat” szerint mérgező anyagot nem tartalmaznak.

Látogatók száma: 3.061 fő

m. Arcfestés

A vízenjáró labdát üzemeltető vállalkozó külön szolgáltatása.

Látogatók száma: 1.500 fő

n. Nostalgiafotó

Nostalgiafotó szolgáltatás 70 m² nagyságú helyét a volt játékkerem hátsó részében alakítottuk ki, üzemeltetésére egy fényképésmesterrel kötöttünk szerződést. Fotóműhelyek már a Vurstliban is voltak, a Nostalgiafotó a Vidámpark népszerű szolgáltatása volt, így egy ilyen szolgáltatás üzemeltetése szervesen illeszkedett a Holnemvolt Park koncepciójába. A megkötött szerződés értelmében a vállalkozó vállalta, hogy nyitva tartás teljes ideje alatt **biztosítja a Holtvölt-tár felügyeletéhez szükséges munkaerőt.**

A vállalkozó tájékoztatása szerint **a szolgáltatást kb. 1000 látogató vette igénybe.**

II.

Saját üzemeltetésű játékok és szolgáltatások

a. Hullámvasút

A Holnemvolt Park legnépszerűbb játéközeme. Mivel esti kivilágítása nem megoldott, ezért sötétedés utáni rendezvényeken a közönség fokozódó és erőteljes igénye ellenére sem tudtuk üzembe állítani. Kivilágításának megvalósíthatóságát és költség-haszon elemeit vizsgáljuk.

Látogatók száma: 172.186 fő

b. Meseecsónak

Még mindig népszerű játék. A 2014-es idényre a Meseecsónak medrének szigetelésével sikerült a korábban jelentős költségeket okozó vízszivárgást megszüntetni.

Látogatók száma: 71.007 fő

c. Tréfás Dzsungel Mesevasút

Lerobbantsága ellenére a második legnépszerűbb játéközem.

Látogatók száma: 111.496 fő

d. Ajándékszerző játékok

Az ajándékszerző játékok üzemeltetését az Állatkerti Alapítvány vállalta magára. A régi idők hangulatát visszaidéző hagyományos "vurstli" játékok rendkívül népszerűek voltak, a látogatók tetszését leginkább a dobozdobáló és a kacsaúszató játék nyerte el.

Látogatók száma: 44.262 fő

e. Póni, teve és láma lovagoltatás

Saját üzemeltetésű szolgáltatás. Sok energiát kívánt, de az első évben még kevés bevételt jelentett a teve és láma beállítása, de van remény arra, hogy ezek is rutinná fejlődnek.

Látogatók száma: 13.138 fő

III.

Egyéb szolgáltatások

a. Manófalva

Manófalva a legkisebb gyerekek szórakozását szolgáló 8 db kis kerti házból áll, melyek egy nagy „homokozóban” állnak. A házikók egyedi festésűek, belső, állatfigurákat ábrázoló díszítését Kiss Anna készítette. Mind a szülők, mind a gyerekek szívesen fogadták a

kihelyezett és szükség esetén pótoltt homokozó eszközöket, valamint a mindenki által szabadon használható állatfigurás jelmezeket.

Gyermekprogramok Manófalvában

A szezon ideje alatt egy művészetterapeuta kísérleti jelleggel több hétvégén szervezett bábkészítő kézműves foglalkozást. Tapasztalataink szerint ezek rendkívül népszerűek voltak, tematikájuk jól illeszkedett a Manófalva hangulatához.

b. Tündér Ilona játszótér

A Benedek Elek Szép Miklós történetét megelevenítő meséjét reprezentáló játszóteret Kő Boldizsár készítette. A megbízást a művész közbeszerzési eljárás lefolytatása során nyerte el. A július elején átadott játszótér egyedi tervezésű, kizárólag természetes anyagok (elsősorban fa) felhasználásával készült. A közel 2.000 m²-es játszótér hamar népszerű lett mind a gyerekek, mind a felnőttek körében. Egy internetes portál szerint, melyet kisgyermekes szülők készítenek, a játszótér Budapest 8 legjobb játszótere között van (<http://minimatine.hu/top-8-jatszoter-amit-ki-kell-probalnotok/>).

IV.

Kiállítások

a. Időszaki kiállítások

A Hullámvasút alatti helyiségeket egy tisztasági festést, új világítást, új képkeretek és felfüggesztősínek beszerzését követően sikerült ismét kiállítások megrendezésre alkalmassá tenni.

Az előkészítést követően az alábbi kiállítások kerültek megrendezésre:

2014. április 29 – június 30. IDŐLABIRINTUS címmel válogatás az MTI fotóarchívumának képeiből. A kiállított 100 db fotó többsége eddig még sehol nem publikált fényképből állt, az Angolpark, a Vidámpark és az Állatkert 1945-2000 közötti életéből elevenített fel pillanatokat.

Becsült látogatószám: 800 fő

2014. július 11 – augusztus 24. ÁLLAT-TÁRLAT címmel képzőművészeti kiállítás az Altamira egyesület tagjainak alkotásaiból. 45 művész 80 alkotása került kiállításra, közöttük Kossuth-díjas (Kő Pál szobrászművész) Munkácsy-díjas (Szemádám György) és Barcsay-díjas (Szunyoghy András) művész művét is láthatta a közönség. A kiállítást megtekintő látogatók egyöntetű tetszéssel fogadták a tárlatot, az emlékkönyv tanúsága szerint többen kiemelték, hogy ilyen kiállításnak helye van az Állatkert, illetve a Holnemvolt Park kínálatában.

Regisztrált látogatószám: 950 fő

2014. szeptember 11 - november 8., „A TERMÉSZET MENEDÉKEI: A DUNA-MENTI NEMZETI PARKOK VILÁGA” címmel Kudich Zsolt és Zsirmon Réka természetfotósok 8 ország 14 Duna-menti nemzeti parkjáról készült sorozata a Duna menti természetvédelmi területeket mutatta be.

A páratlan szépségű fotókból összeállított kiállítás elismerést váltott ki a látogatók között.

Regisztrált látogatószám: 570 fő

2014. augusztus 23 – október 7. „VÁROS.LIGET” címmel a Városliget Zrt által szervezett (fotó) vándorkiállítás a Városliget történetét és a Liget-Budapest projekt fontosabb elemeit mutatta be. A kiállítás második állomása volt a HNVP, melyet minden ellenszolgáltatás nélkül kaptunk bemutatásra, a kiállítás építési és szállítási költségét is a partner Városliget Zrt. finanszírozta.

A kiállítások megrendezésekor a színvonal mellett a költséghatékonyság kiemelkedő szempont volt. Bebizonyosodott, hogy képzőművészeti és fotó kiállításoknak egyaránt helyük van a Holnemvolt Parkban. Bár a tárlatok látogatóinak száma töredéke Holnemvolt Parkba látogatók számának, mégis színesebbé, változatosabbá tették a HNVP kínálatát. A kiállítások népszerűségét jelzi, hogy számos kiállító jelezte: megfelelő feltételek esetén szívesen kiállítana HNVP-ben.

b. Holvolt- tár: Állandó kiállítás

A volt Játékteremben alakítottuk ki a valaha volt Vurstli, Angol Park és Vidámpark megmaradt relikviáit bemutató múzeumot, a Holvolt-tárat. A kiállítás anyagát egyrészt a volt Vidámparki területen még fellelhető relikviák, másrészt ismert mutatványosok tulajdonában lévő, valaha a Vurstliban illetve a Vidámparkban szereplő játékok, játékelemek képezték. A Holvolt- tár berendezése során interaktív kiállítási tér kialakítására törekedtünk, azaz, kiemelt szempont volt, hogy a látogatók, elsősorban a gyerekek a legtöbb kiállított tárgyat megtapogathassák, kipróbálhassák, beleülhessenek. A Holvolt- tár legnépszerűbb látványossága volt az a „dioráma”, amelyik megidézte Bástyá elvtársat, Bacsó Péter „A tanú” című filmjének emblemikus alakját a szocialista szellem vasútjában. A látogatóknak lehetőségük volt közös fotót készíteni Bástyá elvtárral, ami vendégeink többségének felejthetetlen élményt jelentett.

Csodálkozással és örömmel fogadták a látogatók, hogy betekintheztek a volt Vidámpark egyik hangtechnikai stúdiójába is.

A Holtvolt- tárban helyeztük el a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeumtól kölcsön kapott „Volt egyszer egy Vidámpark” című fotókiállítást, amely a Vidámpark bezárása előtti utolsó pillanatokat örökítette meg. A kiállítás érdekessége volt, hogy a játékok mellett a Vidámpark volt dolgozóival is találkozhattak a fotókon a látogatók, így többen voltak, akik régi ismerősükre akadtak a fotók között.

A Holvolt- tár a Holnemvolt Park egyik igen látogatott látványossága volt. Nemcsak nosztalgizálni tértek be az emberek, hanem olyan mutatványos eszközökkel is

megismerkedhettek (pl. durranós céllövölde figurák), melyek ma már múzeumokban sem láthatók.

V.

Rendezvények

Eredetileg a Holnemvolt Parkba tapasztalat, előzmények és elsősorban források hiányában nagyrendezvényeket nem terveztünk. A működés közben szerzett tapasztalatok alapján azonban megállapítható volt, hogy a látogatók nagyon szívesen veszik a standard látnivalók mellett az egyedi, különleges programokat, ez pedig többletbevételt generál mind az Állatkertnek, mind a vállalkozóknak. Másrészt a rendezvényeken megjelenik egy olyan fizetőképes, látogatói szegmens – a 16-30 éves korosztály –, mely a normál működési napokon alig képviselteti magát a HNVP-ben. Felismerve a lehetőségeket és érzékelve az erre vonatkozó igényt, néhány nagyobb szabású programot sikerrel valósítottunk meg az idényben.

a. Múzeumok éjszakája

A Szent-Iván éjjelén megrendezett Múzeumok Éjszakája rendezvényre az utolsó előtti pillanatban regisztráltattuk magunkat. Mivel az Állatkert ebben a programsorozatban még soha nem vett részt, a várható látogatószámot a vidámparki tapasztalatok alapján tudtuk megbecsülni. Ebből kiindulva arra számítottunk, hogy a rendezvény látogatottsága kis mértékben meghaladja majd a **2013-as vidámparki 800 főt**. A programot csak a volt Vurstli területére koncentráltuk, tervünk az volt, hogy egy rövid séta során megismertetjük látogatóinkat a Vurstli, az Angol Park és a Vidámpark történetével, végigsétálva a Vurstli „főutcáján”, bemutatjuk annak látványosságait, érdekességeit. A látogatók felülhetnek a körhintára és tehetnek egy túrát a Barlangvasútban, majd közös fényképet készíthetnek Bástyá elvtárrsal, A tanú című film emblematisz alakjával. A vendégeket elsősorban az Ismeretterjesztő Osztály diák- és állandó munkatársaiból toborzott és felkészített „guide-csoport” várta.

Az érdeklődés minden várakozásunkat felülmúlta: **8.029 regisztrált látogatója volt a Múzeumok Éjszakájának**, ennek ellenére a vezetéseket, ha nem is az eredeti terv szerint, de sikerült megtartani.

b. Állatkertek Éjszakája

A márt ismert Állatkertek Éjszakája programba az idén bekapcsolódott a Holnemvolt Park is. Ezen az estén az összes játékot 1 zsetonért használhatták a látogatók. A játéközemek mellett népszerűek voltak a kísézőprogramok: a fényfestés, a tűzsonglörök és a régi vurstli hangulatát visszaidéző marionett bábelőadás. Ezen az estén **közel 6500 látogató jött el a Holnemvolt Parkba**.

c. Mozgó piac

A Közösségi Termelői Program Nonprofit Kft kezdeményezésére augusztus négy hétvégéjén néhány termelő árulta portékáját a Holnemvolt Parkban. Kíséző rendezvényként látogatóink

utcai bábszínházat láthattak, találkozhattak az Állatmentő Alapítvány mentett állataival, illetve a gyerekek különféle játékokban (kukoricamorzsoló verseny...), kézműves foglalkozásokon vehettek részt. Ez a rendezvénysorozat plusz látogatói létszámot nem generált, ám színesítette a Holnemvolt Park programkínálatát, látogatóink tetszéssel fogadták ez eseményt.

d. Halloween party

A Halloween alkalmából szervezett programot összekapcsoltuk a Holnemvolt Park idenyzárójával. Aznap este a jelmezbe öltözött vagy kifestett látogatók ingyen jöhettek be a parkba. A látogatókat világító töklámpások tucatja, sejtelmes fényekkel megfestett Elvarázsolt Kastély, töklámpás faragó kézműves műhely, mazsorettcsoport, tűzsonglőrök és UV Show, valamint számtalan meglepetés várta.

Ez is kísérleti rendezvény volt, ilyet az Állatkert eddig még nem szervezett. A 22.00 óráig tartó **programon a meglehetősen zord időjárás ellenére 2.247 látogató vett részt. A TV2 híradó stábja pedig 4 perces spotban számolt be az eseményről.**

e. Céges rendezvények

Céges rendezvényekből kevés volt 2014-ben a HNVP-ben. Ide sorolhatjuk Zugló Önkormányzat szeptemberi rendezvényét, mely több mint 2.500 fő látogatót hozott a Holnemvolt Parkba.

V.

Vendéglátás

A vendéglátás megszervezésekor a fő törekvés az volt, hogy a kínálat sokféle és megfizethető legyen, és elsősorban a magyar konyha hagyományait kövesse. E törekvés csak részben valósult meg, mert a kínálatban azért megjelent a hotdog és a hamburger is. Többen észrevételezték, hogy érdemes lenne konszolidáltabb árképzést alkalmazni, illetve örültek volna, ha a közkedvelt lángoshoz is hozzájutottak volna. Ennek ellenére – elsősorban a Lacikonyha – a vendéglátóhelyek kínálata alapvetően megfelelt az elvárásoknak. Színesítette a szolgáltatást a kürtőskalács és az Ice'n' go. A vendéglátóhelyek együtt éltek a Holnemvolt Parkkal, valamennyi rendezvényünkben rugalmasan alkalmazkodó partnereink voltak.

Kellemes színfoltja a volt a vendéglátásnak az ZooKer által üzemeltetett kis kávézó, ami olcsó ital és kávé kínálatával – nem utolsó sorban a terasz látványos kialakításával – népszerű volt látogatóink között.